

Az új Polgári Törvénykönyv igen érthetően

A CSALÁDI TANÁCS

- A családi tanács az új Polgári Törvénykönyv által bevezetett új intézmény, és a hatáskörét a Polgári Törvénykönyv 124-132 cikkelye határozza meg;
- Az Új Polgári Törvénykönyvben szereplő *családi tanács* összetételében, szerepében, valamint létrehozásának körülményeiben is teljesen különbözik a 217/2003 számú, a családi erőszakosság megelőzésére és leküzdésére vonatkozó törvényben ugyanazon név alatt említett intézménytől, és meghatározása szerint "jogi személyiség és vagyoni cél nélküli egyesület, melyet a felelősségük teljes tudatában lévő családtagok hoznak létre", szerepe a konfliktus helyzetek megelőzése és a családtagok közötti közvetítés.

A családi tanács

A családi tanácsra vonatkozó törvényszövegből az következtetik, hogy ez a tanács egy konzultatív szerv (jogi személyiség nélkül), melyet a gyámhatóság hoz létre, felügyeleti szerepkörrel, és ez a tanács felügyeli, milyen módon teljesíti a gyám a kiskorú személyét és javait illető jogait és kötelezettségeit. A gyámügyi hatóság megalapításáig, azok feladatkörét a bíróság gyakorolja.

A családi tanács tagjai lehetnek

- Rokonok és hozzátartozók, figyelembe véve a rokonsági fokot és a kiskorú családjával fenntartott személyes kapcsolatot.
- A rokonok vagy hozzátartozók hiányában más személyeket is ki lehet nevezni, akik barátsági kapcsolatban álltak a kiskorú szüleivel, vagy akik törődnek a kiskorú helyzetével.
- Férj és feleség nem lehet, együtt, egyazon családi tanács tagja.

Nem lehetnek tagjai a családi tanácsnak:

- a gyám;
- a kiskorú, a bírósági vagy gondnoksági tilalom alá helyezett személy;
- a szülői jogok gyakorlásától eltiltott, illetve gyámságra alkalmatlannak nyilvánított személy;
- bizonyos polgári jogok gyakorlásától a törvény vagy bírósági ítélet által eltiltott személy, illetve akit valamely bíróság rossz magaviseletűnek nyilvánított
- aki gyámságot gyakorolt, de a törvénykönyv 158. cikkelye értelmében ettől eltiltották;
- aki fizetéseképtelenség állapotában van;

„Jönnek a Törvénykönyvek!” tervezet

Jelen anyag tartalma nem jelenti az Új Polgári Törvénykönyv hivatalos értelmezését és nem terjed ki e tárgy összes képeire

- aki a kiskorúval ellentétes érdekek miatt nem lehetne annak gyámja;
- akit hiteles okirat által vagy végrendeletileg nevezett meg a szülő, aki halála pillanatában egyedülként gyakorolta a szülői felügyeletet.

Elutasíthatja a családi tanácsban való részvételt az, aki betegsége, fogyatékosága, tevékenységének jellege, lakóhelyének a kiskorú javaitól való távolsága vagy más megalapozott oknál fogva nem tudná teljesíteni ezt a feladatot.

Mikor jöhet létre a családi tanács?

- A családi tanács akkor jön létre, amikor a kiskorú gyámságra szorul. A kiskorú akkor szorul gyámságra, amikor mindkét szülője elhunyt, esetenként ismeretlen, elvesztette szülői minőségének gyakorlási jogát vagy büntetőeljárás során megtiltották szülői jogainak gyakorlását, bírósági tilalom alatt áll, eltűnt vagy bíróságilag halottnak nyilvánított, valamint abban az esetben, ha az örökbefogadás megszűnésekor a bíróság úgy dönt, a kiskorú érdeke a gyámság alá helyezés.
- Abban az esetben, amikor a kiskorút a szülők felügyelik, kihelyezésben van, vagy esetenként más a törvény által előírt különleges védelem alatt áll, nem jön létre a családi tanács.

A családi tanács létrehozása

- A családi tanácsot csak az érdekelt személyek kérésére hozhatja létre a gyámügyi hatóság.
- A családi tanács tagságának feltételeit teljesítő személyeket a kiskorú lakására hívja össze a gyámügyi bíróság hivatalból vagy a kiskorú kérésére, ha az már betöltötte a 14 életévét, illetve a gyám, vagy bármely más, a kiskorú helyzetét ismerő személyek értesítése során.
- a háromtagú családi tanácsot a gyámügyi bíróság hozza létre, az erre hivatott személyekből, figyelembe véve a tagok közötti rokonsági fokot és a kiskorú családjával fenntartott személyes kapcsolatokat.
- A családi tanács tagjait azok beleegyezésével nevezik ki.
- A 10 életévét betöltő kiskorút meg kell hallgatni.
- A családi tanács három tagjai mellé a gyámügyi bíróság két személyt, mint póttagot is kinevez.

A családi tanács feladatköre:

A legidősebb tag a családi tanács elnöke, és szerepe az, hogy felügyelje milyen módon gyakorolja a gyám a kiskorú személyét és javait illető jogait és kötelezettségeit.

► **Konzultatív véleményt** ad a gyám vagy a gyámügyi hatóság kérésére és döntést hoz a törvény által előírt esetekben. A tanácsadói véleményt és a döntést a családi tanács tagjainak többségi szavazata érvényesíti. A döntéshozatalkor a 10 életévét betöltött kiskorút meghallgatják. A családi tanács döntéseit meg kell indokolni és külön a célra nyitott jegyzőkönyvben rögzíteni, melyet a tanácsnak a gyámügyi bíróság által erre kijelölt tagja vezet. A gyám által a tanácsadói vélemény hiányában aláírt iratok érvényteleníthetők. A vélemény be nem tartásával létrejött irat megkötéséért csak a gyám vonható felelősségre.

Tanácsadói vélemény példák:

- A kiskorú személyét érintő intézkedéseket, a családi tanács véleményével, a gyám határozza meg, kivéve a rendszeres jellegű intézkedéseket.
- Szükséges a **konzultatív vélemény** és a gyámügyi bíróság engedélye a gyám által, a kiskorú javaival kapcsolatos, akármilyen elidegenítési, felosztási, zálogolási vagy teher feloldási okirat megkötéséhez, és akármilyen kezelési jogait túlhaladó, más okirat érvényes megkötéséhez.
- A gyám alatt lévő, 16 életévét betöltő, kiskorú teljes gyakorlási képesség elismerése esetében, a gyámügyi bíróság kéri a családi tanács véleményét is.
- A gyámügyi bíróság, a családi tanács véleménye alapján, figyelembe véve a kiskorú javai összetételét, döntést hozhat, hogy a javak kezelését, vagy annak egy része kezelését, törvény szerint, szakosított természetes személy vagy jogi személy gyakorolja.
- Még akkor is, ha a gyámsági feladat ingyenes, a gyámság gyakorlása alatt, a gyám pénzfizetésben részesülhet, amely fizetés összegét a családi tanács véleményezésével, a gyámügyi bíróság határozza meg, és ugyancsak ennek a véleményezésével ezt a fizetést módosíthatja vagy megszakíthatja.

Döntési példák:

- A családi tanács meghatározza a kiskorú tartásához és javai kezeléséhez szükséges évi összeget, és ez összeget a körülmények szerint módosíthatja.
- A családi tanács megnevezi a hitelező intézmény, ahova a kiskorú nevére, a kiskorú tartását és annak javait kezelő túlhaladó pénzüsszegek, valamint pénzügyi eszközök is letétbe helyezhetők.

► A családi tanács keresetet gyakorol vagy kérelmet fogalmaz a gyámügyi bírósághoz:

- A családi tanács panaszt terjeszthet elő a gyámügyi bírósághoz a gyám a kiskorú kárára elkövetett cselekvései vagy tetteivel kapcsolatban.
- A családi tanács, vagy annak akármelyik tagja, előterjeszthet a gyám által megkötött rendelkezési vagy a gyám egyéb kezelési jogait túlhaladó okiratok érvénytelenítésére vonatkozó keresetet.
- A gyám megnevezésekor, vagy esetenként, a gyámság ideje alatt, a családi tanács kérelmet fogalmazhat a gyámügyi bírósághoz, hogy a gyám reális vagy személyi garanciát mutasson be.

► Egyéb feladatok:

- A családi tanács tagjai részt kell hogy vegyenek a kiskorú javai leltározásakor. A családi tanács tagjai írásban nyilatkoznak, a gyámügyi bíróság képviselő kérelmére, a kiskorú felé lévő tartozásai, hitelei vagy egyéb igényeivel kapcsolatban. Ha ilyen körülményekben nem tettek nyilatkozatot, azt jelenti, hogy lemondtak ezekről a kiskorúra vonatkozóan.
- Kinevezett gyám hiányában, ha a gyámügyi bíróság a családi tanácsot létre hozta, a gyám kinevezése a családi tanács véleményezésével történik.

► Ha a családi tanács nem létezik, annak feladatkörét a gyámügyi bíróság gyakorolja.